

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і

міжнаціональних відносин

від 13 травня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня, я хочу привітати всіх членів комітету, народних депутатів, запрошених на чергове засідання Комітету з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Вам розданий заздалегідь порядок денний. Якщо немає додаткових пропозицій - прошу затвердити запропонований порядок денний. Хто за? Прощу голосувати. Проти? Утримались? Прийнято одноголосно.

Я хочу внести пропозицію наступну щодо порядку розгляду запропонованих питань. Ви пам'ятаєте, що минулого засідання було обговорено питання щодо необхідності заслуховування інформації від Служби безпеки України щодо справи Івано-Франківського блогера Руслана Коцаби. Я проінформував що до мене, як до Голови Комітету, звернулися кілька зокрема депутатів Європейського Парламенту, і ми, обговоривши це питання, погодили наступний крок - в порядку інформації запросити представників Служби безпеки України, для того щоб було надано вичерпну інформацію щодо саме цього питання.

Ми також отримали інформацію від Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, думаю потрібно буде цю інформацію озвучити. Моя пропозиція наступна, щоб ми першим розглянули це питання і далі вже за порядком денним, який він іде, розглянули решту питань. Хочу нагадати, що у нас два законопроекти, які вже готуються до другого читання. Немає заперечень?

Якщо немає заперечень, тоді у нас присутні Василь Васильович Вовк – начальник Головного слідчого управління Служби безпеки України і Маркіян Лубківський – речник Голови Служби безпеки України.

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Радник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу наступного разу, щоб правильно писали, тут неправильно було написано. Так, хто колеги, Маркіян?

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Якщо можна коротенько, я хотів би, пане Голово, подякувати за запрошення, можливість виступити перед Вами і шановними членами комітету і принести вибачення від Голови Служби безпеки України, якого було запрошено, але в його родині сталося горе, і він не зміг бути присутнім, хоча планував приїхати на засіданні. І тому він вповноважив Василя Васильовича і мене доповісти комітету про стан ситуації навколо Руслана Коцаби, я запропонував би щоб Василь Васильович зараз фахово з юридичної точки зору прокоментував позицію Служби безпеки, дав інформацію, а після того ми відповімо на запитання, якщо будуть, членів комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається. Василь Васильович, будь ласка.

ВОВК В.В. Дякую. Добрий день, шановний головуючий, шановні народні депутати, присутні колеги. Василь Вовк – начальник Головного слідчого управління Служби безпеки України. Я хотів би почати, може не з самого початку, що сьогодні було призначено чергове засідання в суді щодо Руслана Коцаби, але воно перенесено на 6 червня, поки що причини не відомі, но мабуть у Суда були поважні для того причини. 27 березня обвинувальний акт щодо Руслана Коцаби за обвинуваченням у вчиненні злочинів, передбачених статтею 111 частиною першою – це зрада

Батьківщині в формі надання, проведення ворожої діяльності проти України, надання допомоги іноземній державі і 114 зі значком 1 – нова стаття. Ви знаєте, коли вона була прийнята, вже при цій каденції Верховної Ради – перешкоджання діяльності Збройних сил України.

Обвинувальний акт, затверджений прокурором Івано-Франківської області, який погодився з думкою слідства, що саме ці статі можна інкримінувати обвинуваченому. В розпорядчому засіданні суд також прийняв це провадження до свого розгляду, і вже було проведено три засідання, на яких визначено порядок вивчення доказів і розгляду доказів, порядок допиту і кількості, і об'єму свідків тощо, що зазвичай робиться на розпорядчому засіданні. Тому це коротка інформація, я думаю, що питання будуть не пов'язані з процесом, з алгоритмом дій і слідства, і прокуратури, і судового розгляду. Тим паче, що я вважаю, що під час розгляду справ у суді і з морально-етичної, і з правової точки зору, мабуть, не зовсім коректно давати якісь оцінки доказам на цьому етапі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Маркіян, ви хотіли б додати щось?

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Ні-ні. Я єдине, що хотів би сказати і абсолютно запевнити всіх присутніх, вже якщо це питання набуло і суспільного резонансу, і очевидно одержало політичну складову, хочу сказати, що цієї складової, з точки зору Служби безпеки, немає, ми діємо абсолютно в правовому полі, тут немає жодної політики, жодного упередженого ставлення – це єдине, що я хотів би додати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пропоную зараз заслухати також інформацію Уповноваженого з прав людини, прошу.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую дуже. Шановний Головуючий, шановні народні депутати, як я і обіцяла, представник Уповноваженого був в

слідчому ізоляторі у Руслана Коцаби, переговорив з ним, дізнався чи є у нього скарги на стан здоров'я, на умови утримання, на ставлення адміністрації до нього. Таких скарг не було. З певним сарказмом пан Коцаба поставився до того, що у нього є додаткова охорона під час пересування слідчим ізолятором і під час конвоювання його до суду, але скарг на те, що порушуються якимось чином його права під час такого конвоювання висловлено не було.

Крім того представник Уповноваженого проінформував, що він буде присутній на судових засіданнях і вже був на останньому судовому засіданні до переносу, буде і в наступних судових засіданнях. Судові засідання проходять у відкритому режимі. Під час засідання присутні в великій кількості люди в камуфляжній формі без знаків розрізнання, які достатньо агресивно налаштовані по відношенню до пана Коцаби і по відношенню до його адвоката. Але поки що суд допитує свідків, допитано декілька осіб, частина свідків була з військкомату, які зазначили, що не дивлячись на звернення пана Коцаби стосовно відмови від мобілізації, вони абсолютно спокійно можуть мобілізувати необхідну кількість людей для служби в Збройних силах України. Далі суд продовжує засідання, ми продовжуємо моніторити це питання. Поки не буде скарг на умови утримання і скарг на порушення під час перебування у слідчому ізоляторі, власне, у нас не має підстав інакше діяти, ми можемо поки що займатись виключно мовчазним моніторингом цієї справи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Валерія Володимирівна. Шановні колеги, у кого є запитання до присутніх, будь ласка. Колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Логвинський Георгій Володимирович – заступник Голови Комітету. Підкажіть, будь ласка, з одного боку ми знаємо, що існує рішення Конституційного суду України, яке не дає можливості народному депутату втручатись в суть самої справи, але всі шановні колеги

та безумовно представники неурядових організацій на даний час дуже зацікавлені, що саме відбувається, бо ми повинні інформувати суспільство про те - чи не порушуються права людини загалом. Якщо в у мовах на даний час фактично війни люди будуть інтерпретувати, що Служба безпеки якимсь чином тисне на журналістів або на пресу, це фактично підрив, тут є навіть стаття кримінального злочину. Якщо хтось діє не в законний спосіб, такі речі підривають авторитет держави, це інші статті, до речі саме Ваші. Саме тому я хотів би Вас все ж таки попросити, щоб Ви все ж таки пояснили суб'єктивну сторону складу злочину в даному випадку та об'єктивну сторону складу злочину, щоб все суспільство розуміло, що відбувається, в чому винна... І навпаки нам треба також розуміти, якщо завтра якийсь інший блогер напише власну думку, і чим вона відрізняється від власної думки та статті 111, тобто фактично державна зрада. Це у мене особисте до Вас таке звернення та прохання, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ВОВК В.В. Дякую за запитання, дійсно має місце бути, і в правовій площині поставлено запитання з аналізом і законодавства щодо звернення по конкретним кримінальним провадженням. Я хотів би сказати, що зараз розглядаються в відкритому судовому засіданні всі докази, які будуть вивчатися, і які можна послухати, побачити, відчути і зробити свій висновок. На жаль, після того, як прокурор затвердив обвинувальний висновок щодо пана Коцаби, я коментувати докази і тим паче, які розглядаються судом, не можу. Вибачте, будь ласка, дякую.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. ...Щоб ми розуміли, що він таке зробив, чому він такий злочинець?

ВОВК В.В. Я вибачаюсь, ще раз повторюю, це не тому, що я не хочу, я досконально знаю справу, це провадження, ми його вже не раз заслуховували в тому числі з Уповноваженою шановною. І ви знаєте, що я знаю, я зараз не буду коментувати докази, об'єктивна і суб'єктивна сторона складу злочину - це то же накопичена база доказів. Всі ви знаєте в чому він обвинувачується, чим це доказується, розглядає суд. Не можу, на жаль, я зараз коментувати докази в будь-якому плані, в будь-якому аспекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Колеги, хто? Колега Рабінович, прошу.

РАБІНОВИЧ В.З. Вадим Рабинович – секретарь Комитета по правам человека, глава подкомитета по правам человека. Я был недавно, Вы знаете в Брюсселе и три дня назад в Сенате Франции. В Брюсселе - в Европарламенте и в Сенате Франции созданы две группы, которые будут работать по ситуации с Коцабой. Я не ждал, что представители Службы безопасности, которые инициировали этот арест, придут сюда и скажут, что мы не правы, они такое просто не умеют делать изначально. Я очень надеюсь, что мы с Вами независимо от того, что говорят представители Службы, услышим ещё и то, что были заслушаны четыре свидетеля на суде, ни один из которых ни одного слова не привёл, вообще ни единого доказательства не привёл. Я очень боюсь, чтобы это не был тот случай, когда спецслужбы арестовывают человека, а потом уже, сохраняя честь мундира, добивают его до конца независимо от того, виноват он или нет. Для нас это очень важный вопрос, потому что, как Вы правильно сказали, он не просто международный резонанс. Поверьте мне, здесь может быть нанесён колоссальный ущерб нашему государству, если вовремя не будет как бы интерпретировано. Либо это доказательная база, а я считаю, что её не существует, и Вы сейчас не получили точно так же, уважаемый коллега, ответ на свой вопрос. Либо надо признаваться в том, что какие-то люди что-то сделали не так. Поверьте мне, то что я слышал в Брюсселе и в Париже,

приводит меня к мнению, что если мы действительно думаем об интересах Украины и ещё об интересах людей, которые за высказывания начинают обвинять в измене. Это Вы подумайте правильно, он написал у себя в блоге замечание, и инкриминируется ему статья, по которой он 15 лет получить может. И даже не может выйти, его судья не может выпустить на подписку, ни на что. Ну не знаю, в каком обществе мы собираемся жить.

И последнее, я хочу просто не обсуждать это, а проинформировать членов Комитета. Я сегодня обратился в Генеральную прокуратуру, что мне как народному депутату и главе подкомитета не дают выполнять свои обязанности угрозами прямыми. Господин Вовк лично угрожал мне, я не буду это обсуждать, у меня есть этому доказательства. Я обратился в Генеральную прокуратуру сегодня, я считаю, что это вопиющий случай, который может только существовать со стороны представителей службы такого уровня. Я думаю, что это всё связано с тем, что... Знаете есть ещё с советских времён, господин Вовк, он в КГБ обычно учился, там оно так и остаётся с давних времён. Но обычно в спецслужбах никогда не сдают честь мундира – это неправильно, это привело к 37 году. Потому я сказал по этому вопросу всё, я считаю, что позор с Коцабой, позор, что наши журналисты его не защищают. Мы так все говорим: ну да - ну посидит, ну что ж делать, ну его ж не бьют в тюрьме, ну нормально, конвой двойной, ничего страшного. А сидеть в тюрьме – это нормально, за надпись в блоге? А получать срока по 15 лет – это нормально, за то, что ты высказал своё мнение – это нормально? Вот такую вот страну строим? Поэтому я считаю, что этому должно быть уделено особое внимание. 19 числа я лечу в Страсбург, где мы встречаемся с Генеральным секретарём, и я обязательно подыму этот вопрос. А первого июня будет огромная конференция в Европе, и поверьте мне, это будет вопросом номер один.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто? Ви хочете відреагувати.

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Я хотів би відреагувати, тому що Вадим Зиновійович дещо або неправильно зрозумів, або перекручує мої слова. Я сказав про суспільний резонанс...

РАБІНОВИЧ В.З. Я до вас нічого не...

ЛУБКІВСЬКИЙ М. А я вас теж не, Вадим Зиновійович, дозвольте, я вас не перебивав. Тому справді Служба, як ніколи, відкрита до дискусій і в правовій і в публічній площині з приводу цієї ситуації, але є Закон, який ми не збираємося порушувати. Я сказав про суспільний резонанс, але я не казав про міжнародний резонанс. На мою думку, ви перебільшуєте значення цього випадку. Це ваше право, ви можете їздити, подорожувати – це ваше право, я його шаную, ви можете цим питанням займатися, його досліджувати, залучати міжнародних експертів – це ваше право. Але прошу, є певні речі, які є або правдою, або неправдою, або суб'єктивні, або несуб'єктивні. Дякую, і ще один момент, ви кажете про державну зраду, я Вам хочу просто зачитати дуже чітко, що сказав Василь Васильович. Лише повторю, що пану Коцабі інкримінується стаття або положення статті, в якій чітко написано – надання іноземній державі, іноземним організаціям або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, крапка. Дякую.

РАБІНОВИЧ В.З. Разрешите я отвечу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо на цю репліку, прошу.

РАБІНОВИЧ В.З. Во-первых, я знаю, что он предоставлял услуги иностранной организации против нашей страны, он за 1000 долларов сделал репортаж в НТВ – это действительно тяжёлое преступление против нашей родины. Во-вторых, хочу сказать вам следующее, это моё право, я для этого

пришёл в Парламент и занимаю пост председателя подкомитета, чтобы защищать простых людей от вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, давайте я спробую виступити може третейським суддею, може не третейським суддею, ми ж починали цю розмову разом з Вадимом Зиновійовичем, Уповноваженою з прав людини, з Васильом Васильовичем, із заступником, коли був самий початок цих подій. Ми ж тоді казали, Василь Васильович, згадайте ваші слова, наші слова – ми не йдемо с тиском на слідство. Нас цікавить, якщо немає складу злочину або немає доказів щодо складу злочину, щоби ми цей прецедент не виносили на резонанс міжнародний. Тому що в теперішній час нас цікавить зберегти обличчя нашої держави Україна. Нам членам Комітету цікаво, щоби і Служба безпеки України, і журналісти працювали в правовому полі. І нас цікавить, щоби не порушувались права людини в першу чергу. Ми ж домовились про певну якусь консолідацію дій - з одного боку ви мали піти на поступки в межах правового поля, я не прошу там за перебільшення. Але на сьогоднішній момент, я не знаю, у нас нічого не відбулося, ми знову затягуємо паски, зараз знову у нас протиріччя, знову протистояння почалось. Тоді між Рабіновичем і Службою безпеки, зараз почнеться протистояння між Комітетом з питань прав людини і Службою безпеки. Для чого? Я за те, щоб прибирати всі гострі кути, і щоб ми знайшли з Вами вихід з цієї ситуації.

Давайте найдемо компроміс, якщо немає у нас складу злочину і у нас немає доказів, ми ж просили тоді хоча би на якісь пом'якшення щодо pana Коцаби, хоча би взяти його на поруки. Пан Рабінович, ряд народних депутатів готові були взяти його на поруки. Я знаю, що і офіс Уповноваженого теж готовий був втрутитися в цю ситуацію і втрутився в цю ситуацію. Давайте якось знаходити вихід з цієї ситуації, тому що ми зараз с озлобленням один на одного, ми озлобилися з Коцабою проти всього

суспільства, і ми зараз не знаходимо вихід з цієї ситуації, навпаки затягуємо паски на шії у всіх.

Я хотів би, щоб, Василь Васильович, ви якось відреагували на це. Це в ваших можливостях, ваших силах об'єктивно розібратися з слідством. Ви досвідчений слідчий, котрий знає всі сторони медалі - і одну, і іншу. Якщо далі все так буде продовжуватися, ми знову винесемо це на найвищий щабель і почнеться і резонанс в Раді Європи і на світовій арені. Для держави Україна це зараз не потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Васильович, будь ласка, відреагуйте і ми будемо продовжувати.

ВОВК В.В. Ні, я тільки в повну підтримку шановним народним депутатам, тому що, дійсно, зустріч була перед тим, як захист і Коцаба йшли до апеляційної інстанції з пропозицією поміняти міру запобіжного заходу. Всім відомо, що 31 жовтня минулого року вступив в силу Закон, прийнятий Верховною Радою, що за злочини, передбачені статтями 110 – 114 зі значком 1, 258 зі значком 1 - 288 зі значком 5, 260, 261 - крім тримання під вартою іншого запобіжного заходу бути не може. Повірте мені, я даю честь офіцера, свою честь – співробітника СБУ, що ніякого впливу на апеляційну інстанцію не було. Я вам більше скажу, зараз відверто, я вважаю, що ці дії Коцаби, як би вони кваліфіковані не були, необов'язково передбачають тримання його під вартою. Можливо, там є інші складові, а саме те, про що говорила шановна Уповноважена. Там присутні багато людей в формі, яка не має пізнавальних знаків. Там є, мабуть, якийсь політичний, ідеологічний тиск чи конфлікт Коцаби з громадськими чи іншими формуваннями. Можливо, так і краще. Я ще раз повторю, я за те, щоби Коцаба не був під вартою, але Апеляційний суд міг вчинити тільки дві дії: або залишити його під вартою, або скасувати міру запобіжного заходу. Повірте мені, я був би радий, якби суд так поступив. Що я і хотів пояснити одному з учасників нашої зустрічі –

шановному народному депутату, однак у нас мова не склалась. Я не знаю із-за чого образу, не повинно бути образу, тому що ми всі громадяни однієї країни, і я так саме переживаю за волю кожної людини. Це не пафосні слова, я їх доказував всім своїм життям, зараз доказую і буду доказувати. Тому, якщо зараз шановні народні депутати, Комітет, Уповноважений звернуться до суду, в любий момент це можна зробити, щоби йому змінили...

ЛУТКОВСЬКА В.В. Секундочку, КПК це передбачає?

ВОВК В.В. Що передбачає, звичайно.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Звернення до суду народного депутата чи ...

ВОВК В.В. Ні, ну при чому тут депутата? Може Коцаба звернутися, може адвокат звернутися до адвоката. Я - не про це. Я - про звернення до суду. В любий момент суд може змінити йому міру запобіжного заходу, і зараз, якщо вже така мова пішла, то у мене не має зараз юрисдикції на це провадження, ця юрисдикція в суді, і в прокурора, який підтримує обвинувачення. Ви зрозумійте правильно. Я не тому, що не хочу розказати Вам, в чому там суть справи, які дії учинені, і чи заслуговують ті дії на увагу. Є слідчі, які робили кваліфікацію, є прокурори, які наглядали за кваліфікацією, є суд, який приймав справу до провадження в розпорядчому засіданні. Я хотів ще раз, щоб ви зрозуміли, я говорю від душі, я говорю в правовому полі. І ще раз хочу вам сказати, що давайте хоч зараз Коцаба звернеться, а приїдуть не в формі без пізнавальних знаків, а приїдуть шановні народні депутати з значками представників народу і скажуть суду: відпустить його, будь ласка, поки ми розберемося. Ви знаєте, що у нас судові процеси зазвичай довгострокові, - відпустить, будь ласка його, з під варти. Ми даємо за нього зобов'язання...

ПАЦКАН В.В. Василь Васильович, Ви знаєте, яка буде дія. Завтра суддя звернеться до Голови Верховної Ради і скаже, що на мене тиск чинять народні депутати щодо звільнення pana Коцаби.

РАБІНОВИЧ В.З. Мы вообще не имеем права.

ПАЦКАН В.В. Ми не маємо права, жодних правових підстав.

ВОВК В.В. Подождіть, я ж теж не маю права тим паче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу останні дві репліки, я потім хочу заключно і ми будемо... Ви також хотіли? Будь ласка, колега Логвинський, Маркіян Лубківський і потім Мустафа Джемільєв.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Шановний Василь Васильович я вас знаю як фахівця багато років, так само дуже поважаю pana Маркіяна і хотів би вам трішки пояснити декілька речей. Якщо матеріали кримінального провадження закрити, і ми не маємо до них доступу, нам вони не потрібні, факти, докази. Але на це існує Комітет, в повноваженні якого передбачені як і Постанови Верховної Ради, так і Закон України «Про статус народного депутата». Саме таким чином ми просили, щоб ви до нас прийшли, і якщо ми від вас чуємо про те, що вибачте, все закрито, ми вам не будемо нічого розповідати, або чуємо, знаєте, звертайтеся до суду або просить когось, щоб звернувся до суду. Знаєте – це ні наше завдання, тоді навіщо вас запрошувати? Ми повинні будувати діалог спільний, і коли я запитував, ви пояснить в чому суть питання, і це ваш обов'язок, а не право, як на Комітеті, так і для народних депутатів, так і для всього суспільства. Бо коли я, як заступник Голови делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи на юридичному комітеті в Раді Європи відповідаю на запитання, я повинен знати в чому державна позиція, в чому в даному випадку порушення?

Поясніть, загалом, не Коцаба, а загалом в чому суть? Як ви вбачаєте статтю 111, в чому буде порушення окремої особи, бо ми знаємо, що Європейська конвенція захисту прав людини передбачає вільне висловлення будь-якої особи. Так скажіть, будь ласка, в цьому випадку він працював на когось, дав цінні данні або щось, нам неважливо які.

Але ви не можете приходити на Комітет і не поважати нас, як народних депутатів, а загалом зараз я розумію, що у нас є така прірва між депутатами, між Комітетом та Службою безпеки. Я хотів би трошки додати, що якщо наприклад до мене, я ще раз отримую відповідь, на звернення про те, що прошу вас, незважаючи на обіцянку Голови Служби безпеки України на Комітеті по корупції, про те що буде відкрито кримінальне впровадження по депортації кримських татар, а це було в вашій присутності. Я звернувся офіційно з листом про відкриття кримінального впровадження та внесення ЄРДР, то мені дуже цікаво - на підставі якої статті КПК я отримав відповідь, що немає підстав для внесення в ЄРДР. Тому мені дуже цікаво, як так може бути, порушувати Закон відносно народного депутата, і коли я ще підкреслив, що вкрай це важливо, бо зараз ще існують свідки, які можуть дати свідчення, зараз ще існують можливості таким чином провести, як все про голокост. І Голова Служби безпеки на Комітеті всім обіцяє, і потім я отримую такі листи. Саме тому або ми будуємо порозуміння, або у нас дійсно буде таке протистояння, що ми нічого розповідати не будемо, ми не будемо пояснювати, а тоді ми відповідно до Закону «Про статус народного депутата» будемо тиснути в законний спосіб і все - наша держава розламана. Депутатський і інший контроль не працює. Дуже Вам вдячний Василій Васильович, дуже сподіваюсь на співпрацю.

BOBK B.B. Я готував відповідь відносно другого питання. Ви знаєте, що я цим питанням починав займатися минулу каденцію. Всі матеріали, на жаль, залишились на анексованій території Криму щодо депортації татар та інших народів. І зараз Головою підписано наказ про створення робочої

групи, де ми будемо поновлювати ці матеріали. Я вас просив би, щоби ми розуміли, що таке внесення до ЄРДР, *(нерозбірливо)*. Потрібно крім того, що є заява, написати, що сонце зійшло чи сонце зайшло, мати якийсь фактаж, щоби внести. Але внести нескладно, ну внесемо ми Вам. Але далі що? Потрібно - скажіть, я кваліфікований юрист, вибачте, що я зараз себе хвалю, я розумію, про що кажу. Друге питання - Ви кажете, відповідайте мені за справу, я ще раз кажу - зараз справа в юрисдикції суду. Якщо Ви хочете, щоб я зачитав обвинувальний акт, давайте я візьму його у адвоката - шановної пані Монтіан або в Коцаби, і зачитаю, але Ви це самі можете зробити, в обвинувальному акті все дуже чітко написано. Я не маю права зараз коментувати матеріали справи, які розглядає суд - незалежний суд. Вибачте, будь ласка, я не знаю, чому Ви мене не розумієте. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Логвинський, дякую. Маркіян, прошу.

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Дуже коротко хотів би абсолютно підтримати те, що сказав Валерій Васильович, якщо Ви кажете про компроміс, компроміс, очевидно, це рух на зустріч один одному. Хто кому на зустріч має рухатись?

ПАЦКАН В.В. Коцаба назустріч слідству.

(сміх у залі)

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Дякую. У мене більше питань не має.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я оголосив Мустафу Джемільова.

ДЖЕМІЛЄВ М. Уважаемые коллеги, я не знаю, в чём конкретно обвиняется гражданин Коцаба, но из тех источников, которые так на слуху, этот человек выступал против мобилизации, выступал против того, чтобы не подчиняться тем Законам, которые мы приняли здесь в Верховной Раде.

Какими доказательствами располагают следственные органы, мы пока не знаем. Если это так, если этот человек призывает, к тому, чтобы не идти в армию и тут рассказывать нам о том, что мы вот демократия, и он имеет право высказывать свою точку зрения. Давайте вспомним, где мы сейчас находимся, в каком состоянии мы находимся. И давайте спросим у родителей, у тех людей, которые погибли наши ребята, как они относятся к этой демократии. К Службе безопасности у меня другой вопрос, я смотрел видео, как там, в Херсонской области, на митинге выступают, говорят, мы не будем воевать против братского русского народа, не будем подчиняться призыву. И там стоят сотрудники административной службы области и ничего не говорят, и эти люди ходят на свободе, а мы в состоянии войны, и сейчас поднимать истерику по поводу того, что мы, оказывается, зажали демократию, мы, оказывается, не позволяем призывать к бойкотированию мобилизации. И это мы называем демократией? Не надо нас поугивать какими-то Страсбургами, мы пойдём и объясним туда, что здесь происходит у нас в стране, почему мы должны потакать этим сепаратистам, которые подрывают нашу обороноспособность, нашу защиту против агрессии. Мы пока ещё не разобрались, в чём конкретно обвиняется этот человек, и мы говорим, что надо его, оказывается, освободить. Тут демократией не пахнет, здесь что-то другое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остання репліка – Вадим Рабінович.

РАБІНОВИЧ В.З. Мне всегда не удобно с гоподином Джемилёвым спорить, потому что он заслуженный человек, но под такую реплику можно арестовать полстраны на всякий случай. Поэтому я даже не знаю, что сказать на эту тему. Я хочу сказать, что давайте закончим обсуждение этого вопроса, мы в протокол должны внести какое-то резюме. Я предлагаю решение что мы заслушали представителей Службы безопасности, внятного ответа ни на

один вопрос не дали, статус народного депутата они при этом абсолютно не уважают. Мы обратимся дальше. Вот простая, я считаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я хотів би перш за все подякувати представникам Служби безпеки, які оперативно відгукнулися на моє запрошення, я розумію причини, чому Голова не зміг – це поважна причина. По-друге, я хотів би також зазначити що німа ніякого, як колега Пацкан говорив, конфлікту і не може бути між Комітетом і Службою безпеки, оскільки Комітет повністю працює в рамках своїх повноважень щодо здійснення парламентського контролю. І по-третє, оскільки є правда в тому, що ця окрема справа, набула суспільного деякого резонансу, і вона пов'язана з тим, що є делікатна грань між тим, що називається свободою на висловлення власних думок і дотримання норм Закону, який в даному випадку діє в умовах існування антитерористичної операції і пов'язаних з цим інших Законів, зокрема щодо хвиль мобілізації.

Хочу також зазначити, що ми як Комітет, я думаю, достатньо послідовно виконуємо свої повноваження, і інформація, яка остання надійшла від Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, зокрема яка основана на інформації регіонального координатора, яка зустрічалась з Коцабою 29 квітня. Тобто це перед засіданням суду, ми отримали цю інформацію, ми також отримали підтвердження, що судові засідання відбувається публічно, відкрито. Є речі, на які ми не отримали відповіді, зокрема в цій інформації, яка була надана з офісу Уповноваженого письмово, зазначається, що працівниками конвойної служби під час етапування та супроводу Коцаби до судової зали використовується службова собака, чого немає в інших кримінальних справах цього суду.

Знаєте, коли ми дивимось на такі речі, скажімо, коли я був в Москві на засіданні суду по Савченко, і коли там з собакою також... ці речі, вони викликають запитання, і в даному випадку я не знаю, що тут треба зробити, щоб ця собака не супроводжувала людину, яка не представляє загрозу, як

таку, для когось іншого. Це вже питання такого відношення до цих речей, але я закликав би, запропонував би, щоб Уповноважена продовжила надавати нам постійну інформацію щодо перебігу цієї справи. Ми отримали інформацію, що наступне судове засідання перенесено зараз на шосте червня, якщо я не помиляюсь. І безумовно колеги, як окремо члени Комітету, як народні депутати, мають право в відповідності с Законом «Про статус народного депутата» здійснювати ті функції, які вони воліли би.

Я хотів би, зараз я хотів останню інформацію, і ми будемо переходити до іншого пункту.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую, Григорію Михайловичу, я тут дуже коротко. Перше, зрозуміло, що собака мене теж насторожила, в зв'язку із цим я буду звертатись зараз до Пенітенціарної, точніше до Національної гвардії, з запитанням - в зв'язку із чим здійснюється таким чином конвоювання? Хай мені пояснять, або є загроза Коцабі, і тоді це є виправданим, або такої загрози немає і тоді відповідно, навіщо це робиться? Тому це питання я також візьму на контроль обов'язково. А з іншої сторони, що зараз мені здається абсолютно необхідним - це забезпечити абсолютну незалежність суду, при чому незалежність як від власне зовнішнього громадського впливу, зрозуміло, що він також є, так і від впливу з боку державних органів, зокрема можливий вплив, з боку я не кажу, що він є, можливий з боку прокуратури, Служби безпеки і так далі. Відповідно тут має бути абсолютна незалежність судді, і тут я не знаю, чесно кажучи, навіть яким чином, але я б радила якусь підтримку судді в частині незалежності висловити, щоб суддя просто не боявся. Це єдине, що є головне.

(Загальна дискусія)

ЛУТКОВСЬКА В.В. Так, тут краще за все в Печерський районний суд, він найбільш незалежний.

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Я, якщо можна, і просив, щоб це теж увійшло до протоколу, це дуже важливо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До стенограми.

ЛУБКІВСЬКИЙ М. Це дуже важливо для нас. Перше, що у нас вся повага і повна повага до Комітету, і ми готові прибувати на засідання Комітету для того, щоб надавати всю інформацію. У нас є повна повага до громадськості і до засобів масової інформації, і ми інформацію про Коцабу з моменту його затримання відразу надавали. Немає жодної прірви між Комітетом, шановний, і Службою безпеки України, я хотів би, Григорій Михайлович, це теж повторити. І жодного впливу або, не дай Боже, тиску на суд Служба безпеки України не здійснює. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні, з урахуванням обговорення, де всі, хто хотів, мали можливість висловитись, я пропоную прийняти інформацію до відома і запропонувати на одному із наступних засідань, вже, можливо, після судового засідання заслухати інформацію Уповноваженого щодо перебігу цієї справи. Дякую. Василь Васильович, Маркіяне, до побачення. І переходимо до наступного пункту.

РАБІНОВИЧ В.З. Я прошу секретариат, чтобы всё, что я говорил, было занесено в стенограмму, пожалуйста...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це буде...

РАБІНОВИЧ В.З. Чтобы не получилось так, что некоторые слова пропадают.

Сімон В.П. Як особлива думка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, стенограма, мається на увазі стенограма, в стенограму у нас все заноситься крім нецензурних можливо, я не чув таких.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А Ви вважаєте, що у нас не потребує голосування зараз це питання, да? А як може бути окрема думка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окрема, прошу. Ви окрему думку хотіли?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ні я запитав загалом, чи передбачена відповідно до процедури зараз окрема думка до цього питання? У нас є якесь рішення, я не розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, інформація прийнята до відома. І заслухати після першого пункту. Інформацію надану прийняти до відома, друге, після проведення наступного засідання, заслухати Уповноваженого щодо перебігу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У мене є тоді особлива думка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Вжити заходів додаткового реагування, бо, наприклад, моя особиста думка, що представники Служби безпеки повинні були хоча би пояснити, в чому суть правопорушення, я не почув відповіді на моє запитання не по конкретним, а загалом. Саме тому я вважаю, що треба вжити відповідних заходів з цього приводу і саме яких, ми вже вирішимо на рівні Комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колега. Я пропоную закінчити. Колега Логвинський, я не випадково згадав Закон «Про народного депутата», кожен народний депутат може вжити. Як Комітет ми вжили і вживаємо, і

продовжуємо, і будемо вживати ці заходи, які відносяться до сфери компетенції Комітету. Якщо Ви сформулюєте які конкретно додаткові заходи ми мали б вжити, тоді я би просив Вас.

РАБІНОВИЧ В.З. Нет у меня ещё не всё. Если у Вас нет времени на этот вопрос, давайте я пойду и будем обсуждать следующий вопрос , потому не надо мне, пожалуйста, нет я не для Службы безпеки, а как раз для нас. Я понимаю, что вы предлагаете, что мы заслушали это решение, и пришли к выводу «Заслухали». То есть человек остался в тюрьме, мы «заслухали». Я ровно через четыре дня еду в Страсбург, мне сказать, что мы «заслухали» и всё в порядке? Не получится, поэтому проинформирую вас, что я как глава подкомитета собираю в рамках своих полномочий различных людей для освещения этого вопроса и делаю специальное заседание по этому вопросу. Договорились? Комитет не хочет на это реагировать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваше повне право, колега Рабінович, це Ваше повне право, я ще раз підкреслюю кожного народного депутата, в тому числі і вас діяти так, як передбачено Законом. Тому тут Комітет ніяк, навіть при бажанні, яке було б злочинним бажанням перешкоджати діяльності народного депутата, цього робити не буде.

Дякую. Ми переходимо до наступного пункту порядку денного і хочу зазначити, що в попередньому календарному плані на наступний пленарний тиждень, на вівторок стоїть розгляд питання про проект закону про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції, реєстраційний номер 2299. Нагадаю, що в нас вже відбулося зсідання, відбулося результативне голосування в Верховній Раді і зараз ми готуємось до другого читання.

У нас присутні представники Адміністрації Президента, заступник глави Адміністрації Президента Дмитро Анатолійович Шимків, колеги з інших відомств, які долучені до цього питання і також представники

громадський організацій, зокрема Реанімаційного пакету реформ, групи Електронна демократія та інших громадських організацій, які виявили таке бажання.

Я хотів би з огляду на обсяг цього питання проінформувати вас, що надійшло усього 92 пропозиції до другого читання і оскільки відбулося два засідання робочої групи хотів би надати слово людині, яка найбільш фахово могла б проінформувати про підсумки цього обговорення. Алла Вікторівна Чигрин, прошу.

ЧИГРИН А.В. Хотіла би сказати.. . Повторити те, що сказав Голова. Надійшло 92 пропозиції. Після опрацювання і аналізу цих пропозицій пропонується 29 врахувати повністю або частково чи редакційно, 3 пропозиції – я на них зупинюся пізніше – пропонується щоби винесені були на розсуд комітету, тобто додатково обговорені для пошуку можливого компромісу. Інші – відхилити.

Якщо коротко. Їх можна звести до таких трьох позицій, або до знаменника. Тобто є пропозиції низки народних депутатів щодо розширення кола адресатів петицій і вони пропонують внести туди міністерства, адміністрації обласні і так далі. Тобто не враховувати пропонується ці позиції у зв'язку з тим, що розширення кола адресатів петицій - воно буде перешкоджати, бо можливо не зорієнтуються. У нас є частина міністерств, де перекликається компетенція і тому воно буде адресовано уряду і уряд тоді визначиться. Тобто щоб це були перші організації, а не якісь інші органи влади.

Там є наскрізні пропозиції депутата Ленського щодо зміни терміну громадські об'єднання. Цей термін... до речі про це писало науково-експертне управління, для мене незрозуміло їх обґрунтування, тому що у нас є Закон «Про громадські об'єднання», який чітко поділяє і визначає хто такі є громадські об'єднання, а якщо брати об'єднання громадян, то по Конституції туди попадають і політичні партії. Я думаю, що дозволяти політичним

партіям збирати петиції – це не зовсім правильно. І тому пропонується цю пропозицію, тим більше, що там невдала редакція, він просто цитує речення з Конституції, він невдало пропонує редакцію, її можна було б підправити, але тут треба визначитися тоді чи надавати таке право. Бо якщо написати об'єднання громадян – як політичні партії і громадські організації – це буде надано право політичним партіям збирати петиції.

І ще є одні такі пропозиції, які пропонують не надавати право громадським об'єднанням збирати підписи. Позиція громадськості зводиться до того, що це звужить можливості і тільки якщо будуть збирати органи влади – це власне не буде тієї електронної демократії. Я думаю, що це треба так само ці пропозиції відхиляти.

Стосовно тих пропозицій, які хотілось би подискутувати. Не хотілось би, а потребують дискусії. Це насамперед... Іще два слова. Значну кількість пропозицій внесли депутати, які були авторами альтернативного законопроекту. Максимально можливо вони враховані. Максимально можливо.

Є пропозиція номер 70, яка є найбільш дискусивною. Це називають так званим соціальним ліфтом - щодо права на прийом посадовими особами першими авторі петицій і так далі. Ви подивитесь зараз текст.

Стосовно позиції 74, вона не є суперечливою, там йдеться про те, щоб друкувати інформацію в офіційних виданнях. Тут йдеться про доцільність, якщо ми говоримо про електронну демократію, можливо достатньо публікувати інформацію на офіційному веб-сайті, а не друкувати в тексті. Тим більше, що там якась черга і газети не кожен день виходять, а у нас 10 днів відводиться на розгляд петиції, тому тут до дискусії невеликої, чи дублювати це ще в офіційних виданнях, які теж не всі читають. Якщо сайти не всі, то офіційні видання тим більше.

І ще одна річ, яку має визначити комітет. Пропозиція номер 92. Йдеться про внесення змін до регламенту і закону про місцеве самоврядування, які не проходили перше читання, а ми маємо 116 статтю

Регламенту, яка гласить, що пропозиції вносяться до тих абзаців, речень і статей, які голосувались у першому читанні. Тому ми маємо доручення. Постановою доручено комітету врахувати альтернативний. В альтернативному це було. Але в тому, що голосувався в першому читанні за основу – не було. І мені видається, що це має визначити комітет, чи просити Верховну Раду, щоб все такі ці пропозиції розглядались, як думку комітету, чи строго дотримуватись статті Регламенту номер 116. Або винести на розсуд залу в Верховній Раді. Я вам дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Алла Вікторівна, залишайтеся тут. Зараз я пропонував би надати слово Дмитру Анатолійовичу, будь ласка.

ШИМКІВ Д.А. Шановні народні депутати, дякую за можливість. Я б хотів би прокоментувати поправку 70-ту і сказати, що на нашу думку, що є багато заперечень щодо саме цієї поправки, оскільки є питання. Запропонована норма є трошки популістичною, вона створює перешкоди до правозастосування. Існує практичний ризик, тобто якщо ми практично зобов'язуємо перші особи держави особисто приймати організаторів петицій. При цьому ми ще й визначаємо термін, в рамках якого така зустріч повинна відбутись. Ми розуміємо пропозиції. Я знаю що були досить тривалі обговорення і ми пропонуємо знову ж таки компромісний варіант, який можна розглянути. Якщо дивитися по тексту, то слова «автор – ініціатор електронної петиції може бути запрошено на особистий прийом посадовою особою до прийняття рішення щодо відповідної електронної петиції по суті». А далі по тексту запропонованої поправки. Як компроміс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А щодо інших?

ШИМКІВ Д.А. До інших питань, якщо говорити про поправку щодо останньої, 92-ї. Ми не можемо коментувати – це питання Верховної Ради, це

буде некоректно. Щодо питання публікації в друкованих виданнях, це я повністю погоджуюсь, це якийсь нонсенс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз пропоную. У нас немає депутатів Кишкаря і Опанасенка? Немає. Хто бажає від, я оголосив також Реанімаційний пакет, Електронна демократія? Будь ласка, сідайте до мікрофона, прошу. Представтесь будь ласка.

КОНАШЕВИЧ О. Добрий день. Олексій Конашевич. Менеджер групи Електронна демократія, Реанімаційний пакет реформ. Наша група готувала ці пропозиції. З приводу соціального ліфту і права особи представити чи права особи - ініціатора петиції на прийом. В цій статті іде мова не лише про перших осіб, а взагалі. Оскільки петиції можуть бути звернені до органів місцевого самоврядування, до будь-яких посадових осіб. Тому якщо забирати цю норму, то як буде петиція розглядатися в 12-тисячах місцевих громадах України, де за нашою думкою це нормально, якщо автор – ініціатор петиції буде клопотати про особистий прийом наприклад у голови місцевого. Це по-перше. По-друге, стаття 23 чинної редакції Закону України «Про звернення громадян» вона вже містить певне зобов'язання першої особи та Голови Верховної Ради і Прем'єр-міністра щодо прийому. Там зазначено, що такий порядок визначається відповідно Президентом – це указ, Прем'єр-міністр – постанова і так далі. Таким чином ця 23-я прим 1 стаття надає право особи на прийом, а далі вона таким чином адресується до 23-ої, де відповідно Президент України може своїм указом встановити відповідний порядок прийому громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По інших, 74, 92? Це окремі народні депутати подавали? По інших немає у вас?

КОНАШЕВИЧ О. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу хто хотів би ще висловитись?
Представтесь хто ви.

ПОБІГУЩИЙ Р. Я помічник народного депутата Семенухи. На жаль він особисто не зміг бути присутнім, тому що зараз паралельно іде засідання комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, стосовно якої поправки ви?

ПОБІГУЩИЙ Р. Це стосовно, я на жаль не знаю який це номер. Це стосується... (не чути). Наша думка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сядьте до цього, щоб було чути вас. Щ раз скажіть ви помічник народного депутата?

ПОБІГУЩИЙ Р. Помічник народного депутата Семенухи. Мене звуть Роман Побігущий. Подавалися поправки від народних депутатів Семенухи і Данченка. Ми пропонували, щоб все таки електронні петиції не проходили через сайти громадських організацій. Мотивація. Коли це буде і через сайти громадських організацій і через сайти державних органів – це буде дублювання. Це одна проблема. Друга проблема в тому, що є загроза маніпуляції громадською думкою, тому що немає механізмів. Сайти громадських організацій... ми не маємо гарантії, що їхній захист буде відповідати нормам. Якщо в нас були тітушечні мітинги, з таким саме успіхом можна використовувати фіктивні громадські організації для збирання цих петицій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я не бачу інших бажаючих виступити. Будь ласка щодо само цієї поправки. Алла, який це номер за таблицею можете сказати?

ЧИГРИН А.В. Перша поправка.

(Мікрофон вимкнено).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, колеги, запитання.

ПАЦКАН В.В. Дмитро Анатолійович, а ми готові до адміністрування? Хоча би ваш підрозділ готовий до адміністрування цього всього? З життя зразу запитання.

ШИМКІВ Д.А. Так, абсолютно. Розробляючи цей законопроект ми працювали над тим, щоб була практична реалізація цього законопроекту найближчим часом. Тому я можу сказати, що ми розуміємо... ми пишемо закони не для того, щоб вони існували, а щоб вони працювали. І Адміністрація Президента готова бути першою для демонстрації такого підходу.

Хотів би окремо прокоментувати щодо 70-ї поправки, коли було сказано, що автори мають право на особистий прийом посадовою особою. У законі петиції мають звернення до посадової особи, якщо дивитись перелік усіх посадових осіб – це буде аж одна. Тому що це є Президент. Всі інші петиції будуть звертатися до органів виконавчої влади. Тобто ми маємо звернення до Кабінету Міністрів, Верховної Ради, не до посадової особи, а до відповідно це буде мати... Таким чином поправка стосується однозначно лише Президента і таким чином мені здається буде не досить коректно у законі прописувати зобов'язання Президента, таким чином втручаючись в Конституцію. Що Президент, практично ми читаємо в запропонованій

редакції, що протягом десяти днів Президент повинен зустрітися з ініціатором петицій... Тому така пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стосовно цього коротка репліка і потім колега Рабінович.

КОНАШЕВИЧ О. Дякую. Стосовно строку. Там насправді є далі абзац, це в редакції Кишкаря, він запропонував і вона прийнята, якщо особа має клопотання про особистий розгляд то на цей час, коли організовується прийом, цей строк зупиняється, тобто десять днів не рахується. Таким чином ми вирішили питання щодо строку. Якщо наприклад Президент буде приймати один раз на рік за своїм указом, то весь цей час зупиняється. І тільки після того, як він зустрінеється, цей строк відновлюється і далі виноситься рішення щодо петиції.

ШИМКІВ Д.А. Я хотів би прокоментувати. В жодній країні світу взагалі такого пункту немає. І ми вже достатньо ідемо на компроміс. В жодній країні світу. Петиції не розглядаються особисто на прийомі, з презентаціями і так далі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остання ваша репліка, будь ласка. І колега Рабінович.

КОНАШЕВИЧ О. Остання репліка щодо питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...прецедентів. Чи є прецеденти в інших країнах?

КОНАШЕВИЧ О. Насправді це новий інструмент взагалі в світі. І в кожній країні він насправді унікальний і по-своєму. І особисті прийоми є наприклад в Бундестазі в Німеччині, це передбачено наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це трошки інше. Колега Рабінович.

РАБІНОВИЧ В.З. Я хотел бы поддержать представителя Администрации. Я думаю, что хватит экспериментировать на Украине, давайте на других странах попробуем. У нас не надо втручаться в Конституцию, давайте всё как есть. И второе. Я думаю, что в наше время, непростое время, гражданское общество ущемлять хотя бы на один грамм нельзя. И правильно оставлять, не надо отклонить эту поправку и гражданское общество имеет право подавать... *(неразборчиво)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Представники Уповноваженого. Уповноважена, є у вас?

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую, Григорію Михайловичу. У нас власне була одна пропозиція, яка врахована в 17-й поправці стосовно того обмеження, яке може бути накладено стосовно петиції, так щоб його привести у відповідність до Конституції. Воно враховано і відповідно 17 і 18 поправка. Тому у нас немає зауважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, тоді підсумовуючи, я не бачу більше бажаних. Минулого разу ви не були тому зараз останньому вам надаю із присутніх, будь ласка. До мікрофона. Представтесь.

_____. Я головний консультант секретаріату Комітету з питань інформатизації та зв'язку. У нас на комітеті теж обговорювалися ці питання, наші депутати подавали правки різні. Стосовно громадських організацій вже сказали. Якщо, я так розумію, ці правки будуть враховані. Тут було сказано при обговорені, що будуть приймати ті громадські організації, які будуть готові. На жаль, в законопроекті немає таких підстав, які можуть вказати критерій, які громадські організації готові, або не готові. І

народний депутат з нашого комітету Мотузко подавала такі пропозиції, правку стосовно того, щоб доповнити статтю 23 прим новим абзацом змістом, що які... *(нерозбірливо)*... , які забезпечують функціонування веб-сайтів громадських об'єднань повинні бути створені комплексні системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю. Ця позиція також була підтримана Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну колега, ви знаєте у нас скільки громадських організацій? Якщо такі вимоги виставляти кожній громадській організації, я іноді громадська організація це троє людей плюс там ще група підтримки, або ще менше. І такі вимоги виставляти, щоб там ще їх сертифікували всі ці комплексні інформаційні комплекси, це...

ШИМКІВ Д.А. Я розумію. Можливо це... тому що сертифікація КЗІ, про яку ви згадали виконує не Державна служба зв'язку, а комерційні компанії, тому запроваджуючи таку поправку ви створюєте надчудовий механізм для корупції, для фінансування. Тобто створюючи через контролюючи засоби безпеки держави вплив на громадські організації. А це є не демократично і не прозоро. Дозвольте я завершу.

У той же час хочу відзначити, що система збору петицій не вимагає складності комплексного захисту інформації, оскільки петиція фіксується простими прізвищами, ім'ям по батькові, датою народження, місцем проживання і так далі. І фіксація як людина заходила. І ці всі речі використовуються в багатьох країнах світу. Жодного комплексного захисту інформації не будується у Білому домі до сайту петицій, у Бундестазі і так далі. Тому я би хотів просто щоб ми не перетворювались знов в поліцейську державу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо цього я думаю тут зрозуміло. Колега Рабінович.

РАБІНОВИЧ В.З. У меня всё же остался вопрос, я прошу чтобы мне кто-то его объяснил. Всё таки, что такое общественные организации, которые к этому готовы? Как они должны быть готовы, встать в стойку? Что надо сделать, чтобы быть готовой организацией? Какая организация будет признана готовой, а какая не готовой? Вот что это такое можно объяснить?

ШИМКІВ Д.А. Будь яка громадська організація може організувати збір петицій.

РАБНОВИЧ В.З. Ну там не так же написано?

ШИМКІВ Д.А. Так.

РАБІНОВИЧ В.З. Написано яка буде готова.
(Загальне обговорення)

РАБІНОВИЧ В.З. Всё, снимаю вопрос.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я объясню то, что хотел сказать Вадим Зиновьевич. Вопрос достаточно простой. Скажите, любая организация может сделать петицию. А что останавливает простого программиста этой организации взять себе список вот такой вот, который будет продаваться долларов за 10-20 на чёрном рынке? Это проще... *(нерозбірливо)*... номера кредитных карточек. И петиция будет по любому вопросу: убрать Президента – вот тебе петиция 50 тысяч. 50 тысяч подписей – 70 долларов, хотите 100 – 120. И это всё будет так тасоваться. И если мы не имеем механизма проверки, то фактически за пять минут будет построен какой-то

механизм. Вот объясните, чтобы мы чётко чувствовали себя комфортно, что такая ситуация не произойдёт.

ШИМКІВ Д.А. У випадку якщо буде відбуватись ситуація, яку ви пропонуєте... *(сміх у залі)*... Я хочу пояснити, що електронна петиція – це засіб демократії, це інструмент. Якщо буде згенеровано ім'я, прізвище та по батькові, при чому вони всі будуть зафіксовані, тому що є IP-адреси, з яких люди заходять. Ми бачимо, що коли фіксується... наприклад, зібрано 25 тисяч підписів. Далі ми отримуємо цю петицію, ми бачимо що петиція зібрана за такий-то період часу. Наприклад орган, він розглядає його. Публічно розглядає. Рішення може бути як позитивне, так і негативне до тої чи іншої петиції. Але це є по-перше інструмент, він є суспільний інструмент, він об'єднує більше громадян. Тому що сьогодні, якщо мені сьогодні прийде лист, написаний на туалетному папері до Президента – ми його розглядаємо. І пишемо відповідь. У нас є випадки, листи приходять від гулілюлі до абонентську скриньку таку-то. Під нею реальний підпис? Нічого. І ми пишемо відповідь, тому що законодавство зобов'язує нас надавати підпис. Якщо це буде згенеровано і ми бачимо, що громадська організація генерує такий перелік, ми просто розуміємо, що на такі звернення ми відповідно реагуємо, розглядаємо. Якщо є петиція якісна і якщо ви подивитися і там є збір... Сьогодні ми будемо відповідати на будь-яку петицію, як на будь-яке звернення.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Ніхто ж не скасовує законодавство про об'єднання громадян.

ШИМКІВ Д.А. Просто об'єднання громадян дає можливість електронно звернутись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пропоную. Оскільки це дійсно новий закон, ніколи не було такого інструменту електронні петиції. Очевидно, що треба дати, якщо буде схвалений, я сподіваюсь буде схвалений, опрацювати, побачити як він в наших конкретних умовах працює. Якщо це буде як голосування на цьому пісенному змаганні, коли інші країни за інших голосують. То у нас безумовно якщо громадяни Російської Федерації будуть звертатися до Президента України або якоїсь іншої країни до Президента України, то безумовно що це звернення не буде розглядатись, оскільки це закон України і він розповсюджується лише на громадян України.

І решта питань. Гіпотетична, як і колега Логвинський також згадав це питання якоїсь перевірки і надання і викриття таких схем, якщо вони будуть і послуг пропонуватися, що за таку кількість підписів ми можемо отримати такий гонорар і таке інше. Але я пропонував би не займатися тут мікроменеджментом, оскільки ми не є очевидно технічними фахівцями. А в той же час дати можливість принципу бути втіленому, що на додаток до... інструмент прямої демократії звернення. Прошу.

ШИМКІВ Д.А. Я хотів би останній коментар. Якщо буде з'ясовано, що... ми оскільки розглядаємо запуск такого сервера і ми це передбачаємо, що можна генерувати запити на ресурс і реєструвати незрозуміло ким. Ми можемо в кінці кінців відмовити у розгляді такої петиції, яка набрала 25 накліканих... Технічно ми відсікаємо можливість взагалі це робити будь-якими автоматичними засобами. Друге питання, якщо все таки знайдеться там люди за гроші які назбиралися і подали таку петицію і ми будемо розглядати як звичайну петицію. Аналогічним чином сьогодні листи надходять (*нерозбірливо*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже, колеги, підсумовуючи хочу нагадати, що з тих 92-х пропозицій пропонується 29 врахувати повністю або частково, у деяких випадках чисто редакційно. І пропонується з тих пропозицій, які

виносилися – три поправки, а саме поправка 70 – соціальні ліфти, поправка 74 – це обов’язкове друкування в офіційних друкованих засобах офіційних органів, в офіційних виданнях, поправка 92 – визначитись Комітетом. З того що ми почули.

Почнемо з поправки 70. У вас це на сторінці 26-й таблиці. Йдеться власне про що. В другому параграфі автор електронної петиції має право на особистий прийом посадовою особою до прийняття рішення щодо відповідної електронної петиції по суті. Ми чули обмін думками, інформацію щодо того, яка складалася з кількох елементів. Перше. Це поправка 70. Можете подивитись, сторінка 23-и. Перше, на запитання чи є прецеденти такі в інших країнах, де діє подібне законодавство, ми почули відповідь що немає таких прецедентів. Друге. Інформація стосовно того, що в даному випадку це буде стосуватися фактично лише Президента України. І для мене особисто виглядало б досить дивно, що автор петиції... Єдине гіпотетично, якщо вона набирає таку якусь заоблачну кількість, там 50 відсотків від виборців, що тоді має бути прийнято. Але це вже елемент такий досить складний, як його калібрувати. Натомість була запропонована компромісна формула, замість «автор електронної петиції має право на особистий прийом посадовою особою до прийняття рішення щодо відповідної електронної петиції по суті» записати «автор електронної петиції може бути запрошений відповідною посадовою особою до прийняття рішення щодо відповідної електронної петиції по суті». Отже, у нас є два варіанти. Відхилити цю поправку, 70. Три варіанти, прийняти її. Або третій варіант компромісний, який був запропонований з цим формулюванням - врахувати. Хотів би почути думку членів комітету. До якого варіанта ви схильєтесь?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У разі якщо мова іде про поправку 70-ту, яка передбачає особистий прийом, я пропоную все ж таки поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, добре. Тоді поступила від членів комітету лише така пропозиція. Хто за те, щоб поправку 70-т народних депутатів Кишкаря і Опанасенка відхилити? Прошу голосувати. Чотире проти, один утримався. Поправка відхилена.

Наступна поправка, це 74-и, прошу також її подивитися. Я думаю тут розумно. Навряд чи у нас є необхідність в електронній петиції друкувати потім в офіційних вісниках, урядових кур'єрах, голосах України і відомостях Верховної Ради і офіційних вісниках Президента України. Я так розумію, що пропозиція відхилити цю поправку? Хто за цю пропозицію? Прошу голосувати. За? Проти? Утримались? Відхилено.

Поправка 92-а. Прошу подивитися. Алла Вікторівна, ще раз суть коротко.

ЧИГРИН А.В. Пропонується тепер уже мені здається, що вона буде кореспондуватися з поправкою 70-т. Там ідеться про проведення парламентських слухань і про процедуру як це відбувається. Це суть поправки. Окрім цього, ідеться про те, що ми маємо статтю 116 Регламенту, яка передбачає можливість внесення пропозицій і зауважень до тих статей і тих частин і тих абзаців, які були проголосовані в першому читанні. Ці позиції не голосуватись у першому читанні, тому ми маємо доручення Верховної Ради постановою врахувати по можливості позиції альтернативного законопроекту, в якому це містилось. Але все таки за основу був прийнятий інший законопроект, в якому цих позицій не було. І тому на мій погляд дуже така тонка межа, порушуємо ми Регламент в цій ситуації чи ні. Навіть не вдаючись в суть поправки.

ПАЦКАН В.В. Не порушуємо.

ЧИГРИН А.В. Якщо не порушуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але я звертаю увагу, що безумовно і коректно представник Адміністрації поступив, не коментуючи саме цю поправку, оскільки вона стосується Верховної Ради України. Шановні колеги, прошу висловитись по суті цієї поправки. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Я в продовження ще перед тим... Може в нас Реанімаційний пакет реформ сформулює чіткіше ту попередню поправку, щодо... Ви там сказали, що у вас було трактування щодо Президента. А до інших органів влади? Немає заперечень ніяких? Щоб потім не було...

КОНАШЕВИЧ О. Там пропозиція Кишкаря складається із двох речень. Один стосується посадових осіб – прийом, а інший стосується громадських слухань в органах місцевого самоврядування, а також громадських слухань у парламенті. Відповідно є такий в нас в Регламенті Верховної Ради відповідно розділ «Парламентські слухання» і там ми запропонували відповідні положення, які будуть враховувати, що на цих парламентських слуханнях також розглядаються петиції, які потрапили до парламенту. Це по-перше. А по-друге, що стосується місцевих рад, то в Закон «Про органи місцевого самоврядування» також запропонована редакція, яка також буде враховувати, що на громадських слуханнях розглядаються електронні петиції, які потрапили.

ПАНКАН В.В. Це пов'язані речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ПАЦКАН В.В. Я без коментарів.

КОНАШЕВИЧ О. Якщо можна додам. Світова практика дуже широко застосовує саме такий порядок розгляду електронних петицій. Майже у всіх

європейській країнах, де ми дивилися приклади, у них є такі поняття розгляду на парламентських та місцевих радах слухання електронних петицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колега Логвинський, прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я хотів би прокоментувати, що дійсно у нас таке дуже питання коментування щодо Регламенту не відноситься загалом до той проблеми, яку розглядає комітет. Саме тому я вважаю, що ми повинні розглядати по суті цю поправку, а не коментувати порушення. Бо я наприклад особисто це порушенням в даному випадку не вбачаю. Якщо по суті ми підтримуємо чи не підтримуємо. Якщо підтримуємо – значить голосуємо. Бо зараз я знаю в більшості комітетів завжди регламент, регламент, регламент...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже йдеться ще раз підкреслюю, щоб ми розуміли про що. У даному випадку, хоча є цей зв'язок очевидно, на який і звернула увагу між поправкою 70-т і 92-ю. Але в даному випадку це зв'язок є лише частково, оскільки в статті 70-т йдеться про право особисто представляти. До речі, нічого не заважає записатися і прийти на парламентські слухання у випадку, якщо вони будуть проводитися і виступити. В даному випадку це буде аргумент до комітету, який є відповідальний до підготовки таких. І до речі це можна передбачити в змінах до Регламенту Верховної Ради таку норму. Щоб врахувати цю можливість. Щодо суті поправки 92-а. Поступила пропозиція, з того, що ми чули, підтримати цю поправку. Хто за прошу голосувати. Проти? Утримались? Прийнято одностанно.

І останнє. Пропонується... По цим трьом ми висловилися, прийняли рішення. І пропонується відхилити інші поправки, зокрема пропозиції щодо розширення кола адресатів петицій, йшлося про партії і таке інше. Це пропозиція депутатів Гончаренка, Семенухи та Данченка. Ленського щодо

громадські об'єднання і таке інше. І щодо пропозицій, які стосуються виключення можливості для громадських об'єднань здійснювати збір підписів. Це пропозиція Лук'янчука, Бабенка, Гончаренка, Веселової. Це перше. Пропонується відхилити як такі, що виключають демократичний механізм збору підписів на підтримку петицій як на державних, так і громадських веб-порталах. Хто за те, щоб ці пропозиції відхилити, прошу голосувати. Хто за? Я ще раз повторюю. Автори цих пропозицій Гончаренко, Семенуха, Данченко. Йдеться про розширення кола адресатів щодо... Алла Вікторівна, давайте по номерах.

ЧИГРИН А.В. Я по номерах. Номер один – відхилити. Номер два – відхилити, тому що тут пропонувалося інші органи, залишається у першому читанні. Поправка номер три – відхилити Гончаренко. Ото там, де він пропонував, щоб були центральні органи влади. Номер чотири – відхилити. Я робила вступ. Пояснюю, що є значна частина поправок, які повторюються: Гончаренка. Гончаренка наскрізні ідуть поправки майже до половини статей стосовно розширення кола адресатів петицій. Будете розширювати, щоби були петиції не лише до Кабінету Міністрів, а й до міністерств, центральних органів влади, обласних адміністрацій? Оце такий зміст цих поправок, наскрізний. До десяти чи там скількох позицій. Окрім нього те саме пропонують зробити Семенуха і Данченко в пропозиції номер один. Окрім цього є депутат Ленський, який запропонував по всьому тексту замінити термін «громадські об'єднання» на отой термін, який він взяв з Конституції. На право об'єднуватись у політичні партії і громадські організації. Воно не читається. Воно не лягає тут редакційно. Окрім того, є про громадські об'єднання. Йдеться про громадські об'єднання. Якщо Ви зараз сперечались, чи надавати їм право, то це ще будуть політичні партії тоді збирати підписи.

ПАЦКАН В.В. Тобто ваша пропозиція – відхилити.

ЧИГРИН А.В. Їх відхилити, всі ці пропозиції. Четверта йдеться, якщо Ви хочете по суті. Це про, за десять днів надається відповідь про, тобто встановлюється окрема процедура по електронному зверненню. У нас чинним законом є універсальна процедура. Ми ще, окрім петиції, туди закладаємо можливість громадянам звертатися електронною поштою. Можливо, Ви пропустили, це було в першому читанні. Тобто всі можуть тепер писати електронною поштою і буде надаватися їм відповідь. Але до тексту закону вноситься всього одна правочка – електронні звернення. Все інше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто йдеться, щоб не встановлювати окрему норму саме для електронних петицій, а щоб це була уніфікована, як для всіх звернень.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я все розумію, але якщо читати по тексту: у разі якщо електронне звернення оформлене без дотримання вимог визначених законом (*нерозбірливо*). Зараз мова йде про 10 днів чи порядок оформлення?

ПАЦКАН В.В. І те, і те.

ЧИГРИН А.В. У нас є загальна норма в Законі «Про звернення громадян», де написано, з яких причин, роз'яснюється. Це буде стосуватися і тих, які по телефону, і електронні, і скажімо інші, письмові, звичайні. Можливо, ця людина напише електронний, але попросить, щоб ми їй письмово відповіли, а не на електронну пошту і ми будемо роз'яснювати. Тобто там вже в чинному законі норма є, яка це врегульовує. Бо там пропонували до кожного звернення додавати одну й ту саму норму. Тобто, ми з цим працювали. Можна продублювати, вона не вирішує, це не принципово.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. ...передбачає обов'язок відповіді. Про те, якщо оформлено не коректно або в спосіб не передбачений законом.

ЧИГРИН А.В. У нас є в законі обов'язок відповіді.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. але такого пояснення я від Вас не почув. Почув про термін, але бачу, що тут інший юридичний факт. Чи повинен відповідати чи не повинен. Якщо підстава – відмова за цією поправкою, тому що таке вже є, існує, да, це може бути підставою. Але це інша підстава.

ПАЦКАН В.В. У нас діє Закон про...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я розумію відповідь. Але мова йшла не про те, що ми відповідаємо, тому що тут терміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Колеги, з отриманими роз'ясненнями щодо відхилення цих відповідних поправок, які були озвучені.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А далі – 4-та, 5-та.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Четверту ми щойно розглянули.

ЧИГРИН А.В. П'ята. П'ята. Нову редакцію пропонують. Тобто Семенуха і Данченко викладають своє бачення статті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це Бабенко й Лук'янчук.

ЧИГРИН А.В. Яка? 6-та. 5-та. Зараз. 5-та. Ми вилучаємо цей абзац, тому відхиляється поправка. Пропонувалося, там є. Було в першому читанні прийнято: про порядок прийому електронних звернень, що текст будуть

затверджувати керівники. Про це дуже багато дискутували. У нас є в Законі «Про звернення громадян» окремий розділ: «Порядок розгляду звернення громадян». Навіщо для електронного звернення іще якийсь підзаконний акт затверджувати? Це ставить в нерівні умови. Ми термін в законі ввели «електронні звернення», його прирівняли до всіх інших, а тоді якийсь окремий порядок. Технічно це діловодство і все інше буде розглядатися на рівні підзаконних актів. Але записувати норму про іще якийсь порядок, тоді буде не зрозуміло, що ж це за порядок. Тобто він не кореспондується з чинним законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що ми маємо справу з цією проблемою, на яку звернули на самому початку увагу на попередньому засіданні про необхідність нової редакції. Підготовки нової редакції, осучасненої оновленої «Про звернення громадян». Ми зараз бачимо всі ці речі, які зараз впливають. І я думаю, з урахуванням цього, можливо, якщо немає далі якихось заперечень по суті, цю інформацію, і щодо поправок авторів пропозицій, яку було озвучено, ці поправки відхилити.

ЧИГРИН А.В. Якщо Ви проглядали ці всі поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алла Вікторівна, одну хвилину.

ЧИГРИН А.В. Пробачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає інших пропозицій? Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримались?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Один утримався.

(Нерозбірливо)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це такі речі, які, я думаю, можна врахувати. Я, шановні колеги, хотів би подякувати всім присутнім, запрошеним. Зокрема, в першу чергу, представникам групи «Електронна демократія Реанімаційного пакету реформ». Дмитру Анатолійовичу, Вам за конструктивну роботу, всім іншим. Я сподіваюся, що наступного тижня ми результативно проголосуємо за цей закон. Дякую. До побачення.

Переходимо до іншого пункту порядку денного. Там всього лише шість поправок. Я думаю, ми швидко, сім поправок, приймемо це. Йдеться про підготовку до другого читання Проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про громадянство України" (щодо спрощення порядку прийняття до громадянства України окремих категорій осіб). Пам'ятаєте, йшлося про тих, які беруть участь в бойових діях на боці України. І йшлося про певну колізію і практику, яка склалася в Комісії по громадянству і нормами цього законопроекту. Від секретаріату цим питанням опікувався Юрій Бузницький. Можливо, ми так коротко, як і поступили попередньо, запропонуємо Юрію дуже коротко, стисло висловитись.

ПАЦКАН В.В. Там, де мої дві поправки, там склалася помилка. Я без виключення прикінцевих положень. Юрій Васильович прокоментує.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Я прокоментую, але як написано, так і написано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Прохання, більш лаконічно.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Я дуже лаконічно. Надійшло сім поправок до цього законопроекту, який був прийнятий в першому читанні. Я не буду називать авторів, вони написані в таблиці. Я хочу сказати тільки про головні моменти, які їх відрізняють. Ці поправки ділять, діляться власне на дві

частини або дві концепції, які вони пропонують змінити. Перша концепція, яка пропонується поправками Чорновол і Макар'яна – це поправка 2 і поправка 3. Далі там є поправки, відповідно, перед прикінцевими положеннями. Вони пропонують додати до основного тексту, який був прийнятий в першому читанні, у нас зазначались тільки самі учасники АТО або бойових дій. Вони пропонують фактично додати до цього «члени їхніх сімей» і таким образом переформулювати, так сказати, саму третю частину статті 9-ї, виклавши її в своїй редакції. Фактично за цією концепцією до попереднього тексту по суті добавляється тільки «членів сімей».

І народний депутат Логвінський вніс ще поправку, яка просто редакційно править суть тих документів, які підтверджують порушення громадянських прав, бо там було в першому читанні сформульовано «подати документи, які порушують їх громадянські права і свободи в Україні, до суду». Народний депутат Логвінський виправив цю помилку і таким чином у нас з'являється текст, в якому добавлені «члени сімей» до цих категорій осіб і відповідно виправлена ця помилка.

Інша концепція, яку ініціював Валерій Васильович Пацкан, вона пропонує наступну річ: вона пропонує вилучити з закону все, що в ньому є, втому числі ідею, яка була закладена в цей закон...

ПАЦКАН В.В. Не ідею, не треба, Юрію Васильовичу, ви спаплюжуєте...

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Валерій Васильович, я не спаплюжую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коректніше. Прошу.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Ні, я коректно кажу, уже через те, що в ньому зникають, я кажу так як є, в ньому зникають поняття «учасник АТО, учасник партизанських об'єднань, добровольчих загонів» через те, що все це

вилучається. В кінці отримується закон, який буде складатися з одного абзацу: «Термін розгляду клопотання зазначених осіб не може перевищувати два місяці». Валерій Васильович попросив, щоб я сказав конкретно про те, що була помилка, що прикінцеві положення цього закону не виключаються. Таким чином закон буде складатись з одного абзацу і прикінцевих положень. Якщо ми приймаємо поправки Валерія Васильовича Пацкана. Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я пропоную, у нас не багато поправок, я пропоную по ним пройтись.

ПАЦКАН В.В. В нас є, вибачте, будь ласка, в нас є визначені категорії, яким надаємо статус учасника, Юрій Васильович, так? В нас є закон, котрий діє уже. Зараз цим законом ми говоримо, що ми повинні спростити процедуру, не спростити, а обмежити процедуру в терміні. Тобто пропонується чітко – лише два місяці, не більше, ніж два місяці до Державної міграційної служби, щоб людина звернулася. Щоб вона отримала громадянство. Для чого розписувати знову «партизанські об'єднання». В нас є вже чітко визначений термін. Ми маємо процедуру і Державна міграційна служба має механізм роботи з тими категоріями громадян. Чим більше ми закручуємо, тим більше для Державної міграційної служби, в нас є енна кількість питань, зауважень і незліченна кількість потім причин і можливостей відмовити тим чи іншим категоріям громадян. Давайте ще пропишемо «28 партизанських об'єднань, добровольчих». У нас є це вже визначення, хто є учасниками АТО. Я пропоную – чим просте, тим краще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді я просто зачитаю поправку, як вона: «Частину 3 статті 9 Закону України "Про громадянство України" доповнити новим реченням такого змісту: термін розгляду клопотання зазначених осіб не може перевищувати два місяці». Репліка остання, прошу.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Є репліка з цього приводу. Я просто про це не сказав, але вимушений сказати, незважаючи на відношення до Регламенту. Стаття 116 Регламенту чітко каже, що ми повинні вносити поправки до тих частин речень, слів і абзаців, які були прийняті в першому читанні. Оця поправка, там написано в лівій колонці в таблиці, що такі речення абзаци і зміст в першому читанні не приймався. Значить, це пряме порушення сьогодні статті 116 Регламенту.

(загальна дискусія).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Ви хотіли щодо цього самого? Представтесь, будь ласка.

ПОМІЧНИК ЧОРНОВОЛ Т.М. Помічник Чорновол Тетяни Миколаївни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але вона з наступного. Це друга поправка. Ми першу...

(нерозбірливо)

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Да, якщо вона приймається, то інші...

(нерозбірливо)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але друга тут врахована.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Ні, друга відхилена.

(нерозбірливо).

СІМОН В.В. Поєднані, які, Юрій Васильович, 1-ша і 5-та?

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Поєднані між собою 1-ша і 5-та. Тоді ми кажемо про те, що її треба читати в контексті з 5-ю. Пункти 1 та 2 в редакції законопроекту, прийняті в першому читанні, виключити. Фактично виключити весь текст, що є з лівої сторони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ми до 5-ї ще не дійшли. Як вона поєднана? Якщо ми доповнюємо лише частину третьою.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. В таблиці воно виходить так, що ми їх розкидаємо по смислу. Першою потрапляє та поправка, яка звучить про терміни. Але якщо розглядати по суті, то треба починать з 5-ї поправки. Для того щоб зрозуміть різницю двох концепцій. Якщо ми приймаємо 5-ту поправку, наприклад, вилучаємо весь текст з лівої сторони – пункт 1 і пункт 2.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому ми відхиляємо 5-ту і...?

ПАЦКАН В.В. Давайте пройдемо з 5-ї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

(загальна дискусія)

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую, Григорію Михайловичу! Взагалі то питань порушень прав людини в цьому питанні я не вбачаю взагалі. Що я вбачаю, чому я підтримую другу поправку Пацкана, зокрема, стосовно виключення частини, це в зв'язку із тим, що з політичної точки зору ми визнаємо, що у нас існують партизанські загони, які складаються з іноземців і, відповідно без громадянства України, і які захищали суверенітет України. Тобто ми просто маємо розуміти наслідки того, що ми визнаємо зараз. Але при цьому навіть, якщо особа дійсно знаходилась в таких формуваннях і дійсно захищала інтереси України, це не заважає їй абсолютно отримати громадянство

України згідно із сьогодні існуючими нормами. Тому власне тут просто питання політичне, наскільки парламент готовий визнати це питання.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, про що йде мова? Про те, що ці категорії громадян повинні в спрощений спосіб отримати громадянство України. Давайте завтра, як ми начнемо їх перераховувати в Верховній Раді, зала розколеться на дві частини і ми не будемо мати спрощеної процедури отримання громадянства для цих категорій громадян. І ми в такий спосіб зробимо їм більше шкоди, ніж зараз ми можемо принести їм користі. Я говорю для того, щоб зараз політично на цьому не грати. Тому що одні будуть грати політично: треба додати партизанів, інші ще - ОУН-УПА, треті – Правий сектор. Я - за всі добровольчі батальйони. Я за те. Да.

(нерозбірливо)

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Нет, давайте сначала, как правильно, как Вы говорите. Начнем сначала и очень правильно. Во первых, это одна из статей Закона «Про громадянство». Одна 9-я. Все дальше, что нужно по процедуре делать ему, он будет делать в соответствии с Законом «О гражданстве»: он сдаст паспорт, сдаст анализы, он все сдаст, что там предусмотрено. И все станет на свои места. Это всего лишь одна статья. Он еще и в суд ходит, кстати говоря. Там по суду надо доказывать, между прочим, свое участие в этих объединениях. И Верховная Рада совсем не распадается...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Валерій Васильович, і будемо до голосування.

ПАЦКАН В.В. Григорій Михайлович, я не знаю, моя позиція така, що ми повинні допомогти тим категоріям громадян, які захищають нашу незалежність, в спрощений спосіб отримати громадянство. Моя пропозиція – чітко визначити терміни: два місяці, не більше ніж двох місяців Державна міграційна служба повинна прийняти і обробити ці документи і надати на

Комісію при Президентові України щодо набуття громадянства. І все. Для чого перераховувати. Якщо ми будемо перераховувати категорії громадян цих, яким ми будемо надавати статус громадянина України, то завтра у Верховній Раді хтось ще когось не згадав, ми будемо мати прецедент і такий закон не буде ухвалений. Я завжди керуюсь одним: «Все гениальное просто».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я нагадаю саму організуючу ідею, яка була, коли ми розглядали цей закон, хоча ще тоді висловлювалось питання щодо опосередкованого потім легітимізації фактично факту, який використовується російською пропагандою в тому сенсі, що на боці України в тому чи іншому статусі воюють іноземні найманці. Чи за гроші, чи по волі добрій чи якимось іншим. Ми звернули на це увагу. Да. Зараз це вийшло вже, коли при підготовці до другого читання, вийшло воно із іншого боку. Таким чином, коли ми запроваджуємо деякі норми, які ще, або поняття, які ще не унормовані. Зокрема, партизанські і деякі інші речі. Також згадайте про логіку взагалі врегулювання, спроб врегулювати конфлікт збройний, протистояння і припинити агресію Росії щодо необхідності всіх збройних формувань фактично ввійти або до складу Збройних сил України, або Національної гвардії, що не передбачає окремих статус якихось інших, які були на самому початку. Про це йдеться. І в цьому сенсі це є неврологічний пункт цієї дискусії, яка тут розв'язалася. І таким чином, я хочу, щоб ми розуміли про що йдеться. Якщо дійсно приймається поправка, і логіка, і концепт, пояснений колегою Пацканом з уточненнями, які були, тобто поправка 1-ша і поправка 5-та, то тоді не можуть бути враховані і прийняті поправки 2-га і... Або якимось чином це робити ще. Тоді таким чином. Я пропоную тоді за логікою, якщо у нас пройде поправка 5-та, то тоді... Прошу тоді давайте ми змінимо порядок голосування. Поправка 5-та, у вас є це, щодо пунктів 1 і 2 редакції, їх виключення. Там, де перераховуються всі ці речі, їх кілька, да. Хвилинку. Да, прошу.

ПАЦКАН В.В. От є представник пані Чорновіл? У вас є принципово це чині?

ПОМІЧНИК ЧОРНОВОЛ Т.М. Я хотів би зауважити є один, він невеликий такий момент. От конкретна ситуація, коли в АТО, наприклад, є чоловік, є дружина. Він громадянин України, він воює в АТО. Дружина – громадянка Російської Федерації, мешкає в Києві, не може, дуже велика процедура отримання громадянства, вона не може ні офіційно на роботу влаштуватися, ні оформляти пенсії, всі інші... Чому для неї також не спростити процедуру отримання громадянства? Тобто принципово саме додання саме «члени сімей», тобто дружина та діти згідно Сімейного Кодексу. Тобто не розширювати, а саме принципово було члени сімей цих учасників АТО.

(загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу, щоб без конфлікту було. Різний конфлікт може бути.

ПАЦКАН В.В. Тут або так, або так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або так, або так. Яким чином це можна врегулювати? Так, будь ласка, Юрію, і будемо голосувати.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Я хочу так сказати, що в принципі, що суть закону цього була наступна в першому читанні: повинні були, і за це проголосувала зала, повинні були виділити цю окрему категорію людей, які воювали сьогодні. І сьогодні у нас прийнятий закон навіть, підкреслюю, про те, що іноземці можуть брати участь, сьогодні вже прийнятий Верховною Радою, в військових діях в Україні. Але в нас дійсно є частина людей, в яких нема шляху назад – Чечня, я там був, я їх бачив, Чечня, ті росіяни, які є. Їх

потрібно прийняти до громадянства. Да, ми приймавши поправки, Валерія Васильовича, я розумію, це була гарна думка їх загнати, не загнати, а завести в категорію іноземців, що представляють інтерес для держави. Державний інтерес, да. Але поскільки сьогодні такий момент, я думаю, Чорновіл також хотів це сказати помічник, що ми повинні цю категорію тою чи іншою мірою підкреслити. І єдиний варіант, який компромісно можна звести ці всі поправки, це опрацювати цю зміну так, щоб наприклад, сформулювати таким чином. Не так, як у Чорновіл сформульовано. У нас є вже ця стаття, одну хвилиночку, будь ласка, я скажу. Там є у нас такий вираз: іноземці, що представляють осіб, особи, які мають визначні заслуги перед Україною і осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, це сьогодні є. Можна розширити і написати: в тому числі учасники антитерористичної операції, і якихось об'єднань, можливо, убрать партизанські загони, і оцей термін, який пропонує Валерій Васильович два місяці і тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную наступне рішення, оскільки дійсно я не бачу, що ми готові до такого рішення, щоб потім це не видавати, це скидати з себе, я пропонував би зараз зняти це прийняття остаточне рішення. Можливо, тут небагато взагалі авторів поправок – всього троє, щоб знайти, можливо, компромісний варіант. Можливо, в тому напрямку, який зараз був запропонований, можливо якийсь інший. Але щоб ми уникнули цих речей, про які я вголос казав. І в той же час дозволили вирішити проблему, яка дійсно існує – пришвидшення прийняття громадянства тим, які ризикують своїм життям за Україну. Валерій Васильович, як Ви дивитесь?

ПАЦКАН В.В. Дозвольте, пане Голово! Тоді давайте ми, пане помічник Тетяни Чорновіл, ми на завтра запрошуємо Тетяну Чорновіл і Макар'яна, прописуємо з Юрієм Васильовичем ці поправки, і завтра пускаємо це в життя, тому що чим далі ми затягуємо, тим воно не має... ми

завтра можемо позачергове засідання Комітету, ми самі випишемо, тому що у вас там дуже багато виписано. Я проти того.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій, є така пропозиція. У нас наступне засідання в наступну середу. Я не думаю, що нам треба це якось штучно пришвидшувати. Розумно, раціонально врахувати, щоб не було і пропозиції...

ПАЦКАН В.В. Але Державною міграційною службою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Державна міграційна, побачили. Тоді ми приймаємо таке рішення – ми переносимо розгляд цього питання на наступне засідання.

Колеги, щодо двох наступних питань, оскільки ми прийняли рішення без розгляду, ми не розглядаємо питання, якщо немає авторів відповідних законопроектів, то пункт 3, пункт 4 ми не можемо розглядати, оскільки, незважаючи на запрошення, автори не повідомили нас про причини своєї відсутності, ми дамо їм ще одну можливість особисто представити свої законопроекти. Отже, тоді 3 і 4 ми переносимо на наступне засідання.

Пункт 6 вже заслуханий. Пункт 5, останній. Про пропозиції органів виконавчої влади до Рекомендацій парламентських слухань. Будь ласка, хто готовий представити цю інформацію? І передайте, будь ласка, пані Чорновіл, що ми її запрошуємо на наступне засідання.

(нерозбірливо)

Прошу, будь ласка, але лаконічно.

БУЖДИГАН В.П. Проект Рекомендацій парламентських слухань надсилався для узгодження до низки міністерств. Надійшли зауваження від Міністерства культури України, Міністерства освіти та науки України, Мін'юсту та Держкомтелерадіо. Значну частину було враховано, частину враховано редакційно, є пропозиції та зауваження, які відхилено. Не

прийнято рішення з приводу однієї пропозиції, що стосується посади Урядового уповноваженого, оскільки щодо цієї пропозиції рекомендації учасників парламентських слухань зауважень не надходило від Кабміну, однак 15 квітня було прийнято Постанову про скасування цієї посади. Тому... Посади Урядового уповноваженого з питань етнонаціональної політики.

(нерозбірливо)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Уже роздана ця порівняльна таблиця, що враховано, що ні. Якщо немає інших пропозицій, взяти це до відома і відповідно підготувати для внесення проекту постанови.

Шановні колеги, у нас порядок денний вичерпався. У мене одне оголошення, яке я хочу зробити на прохання Голови робочої групи Конституційної комісії з прав людини, свобод та обов'язків людини і громадянина Буткевича Володимира Григоровича про те, що завтра 14 травня з 10 до 15 години у приміщенні Національного Університету Києво-Могилянська академія, 1 корпус, кімната 301 відбудеться експертне обговорення внесення змін і доповнень до Конституції України в галузі прав людини. До участі запрошуються всі бажаючі.

І останнє. Наступне засідання нашого Комітету заплановано і має відбутися в наступну середу о 14.30. Дякую. До побачення.